کورتە ڕۆمان

داستانەی ناتەمامە

فەرشید شەریفی

سرشناسه: فرشید شریفی، ١٣٥٦
عنوان و نام پدید آور: داستانەی ناتەمامە، فرشید شریفی
مشخصات نشر: سنندج، آراس ١٣٩٢
شابک: ٥-٥٠-٦٨٤٠-٦٠٠-٩٧٨
وضعیت فهرستنویسی: فیپا
یادداشت: کوردی
موضوع: داستانهای کوردی - قرن ١٤
رده بندی کنگره: ١٣٩٢ ٤٤ش٧٤٥س/٣٢٥٦ pir
رده بندی دیوئی: ٨فا٩/٢٣
شماره کتابشناسی ملی: ٣٢٢٠٠٣٣

داستانەی ناتەمامە

کورتە ڕۆمان
نووسەر: فەرشید شەریفی
ئیمایلی نووسەر: baran١٣٥٦@gmail.com
تایپ و کاری ڕووبەرگ و دیزاین: نووسەر
تیراژ: ١٠٠٠
چاپی یەکەم ساڵی: ١٣٩٢
بڵاوکار: سنە- ئاراس
شابک: ٥-٥٠-٦٨٤٠-٦٠٠-٩٧٨
نرخ: ٦٠٠٠ تمەنێ

وات: جە دیدەی بەد، من پێم نەیاوان

خەتای کەس نییەن، جە وێمەن تاوان

«سەیدی هەورامی»

***

سەرنج:

با ئی گلەیێچە ئەچێگەنە باس کەروو کە بڕیار بێ ئی داستانێ جە لایەنو دەزگایوە هەورامی!!! بە مەبەستو خزمەت بە هەورامی نویسا و سەرو ئەرکو وێشا چاپش کەرا، بەڵام بە داخەوە بەڵێنەکەشا نەبەردە سەر و، دما یەرێ ساڵا... هەر پا بۆنەوە چاپو داستانەکێچ پەی ماوەو زیاتەر جە یەرێ ساڵا دما کەوت.

***

...

چا ساتەوە فڕەشا دانی و وسانیشا زبڵدانو ڕۆحە شەقار شەقارەکەیم...
چا ساتەوە هەورێ وارانشا چەنە درێغ کەردێمێ و
وارانیچ وێش... ڕوەش وەنە هۆرگێڵنایەنمێوە و...
ناسش شێعرێوەتەری چنمێ باڵاشەرە و
ئاسێمێش جیا چەنیی مەراقەکانما...
نە هەناسە بۆو عەتریش مەنەن و نە گوڵێ گەڵا مەکەرا
***

هۆ ورکە... وێتەنی؟!... بۆ بۆ مەتەرسە وێمەنان!!
تۆ چی چەمێت پرتەشا مەی و گۆشێت کرمە و دەدانانشا مەی؟
تۆ چی چۆڕە چۆڕو هەناسەیتەن و
دووکەڵێچت شەرمنانەنە تەنیایی وێش !؟

خۆ چێگە چەم چەم نییەن و
گۆش دەروازەو حەکایەتە پیرەکان نییەن
چێگە ڕۆشنایی قاچێش شەلێنێ و
دەسەدارەو دەسو لالۆ وەشڵانەکانش مارِدەن و
دار هەنارێ... ولەکێشان گرد ڕێزاینێرە
هەمرۆ... قۆتەرێچشا پووترکیاینێ
خۆ ئەگەر پوازیچ نەوۆ، دار هەر دارەن و کرمیچ بێ دەعوەتنامە مێمانەن
قۆتەرێ گرد پووترکیاینێ و مار و مرۆچە مێمانیشانەن...
باوەش باوەش پەپوولەپاییزێ باڵێشان گرتێ و
قرچەقرچو قۆلانچەکاشا ئاس جیا پەی ئانیشا
گۆرانییێشا پۆرە بچنانێ و نمەچنانێچ...
وادەمەن و هەورێ نییەنێ، تۆزێنێ
شەوەنە، پەوکەتی شەمشەمەکۆرێ قۆزێنێ
سەد...
هەشتا...
دوێ...
هەزاریچش بنیە پاڵ، با خشتەکە پەڕی پەڕ بۆ!
دەمت بینە گۆرانی واچ!! با هانەمان تەڕی تەڕ بۆ!
گۆرانییێمان بییێنێ بە زەنگیانێ و
کەوتێنێ ملو کناچە وەشڵانەکا
بەڵام کەس نییەن هاوار کەرۆ و بیاوۆ دادو ئیلیانەکا...
هۆ شاعیر... شاعیر! شاعیر...!! دیوانەکەت ماشەوە... با...
هەر هیچ نەبۆ... با زمسانێ ئاسوودێ با هەژگەکێمان
با گەڵاشان سەوزی سەوز بۆ بەلوەکێمان

٢٠١٠

١

«ئاخ ... ئی جگەرە تاڵە چێش بی کێشام...!».

- پاسە بزانوو خەریکەن چەنی وێش قسێ مەکەرۆ.

- ئیتر چێشش وات؟!

- نمەی ویرم. ڕەنگە قسێ فرەتەرێش کەردێبا و من نەژنەویەبۆم. گۆشێ هەمیشە ئا چێوا نمەژنەوا کە مشۆ بژنەواشا. یا ئا چێوا مەژنەوا، کە مشۆ نەژنەوا. کێ چووزانۆ چێش ماچۆ! خۆ داشەرە قسەکەردەی، دنیا نمەگێرۆش. ئاها...! ئامەوە یادم چێوێ تەریچش وات. واتش داخۆ ئی وارانە کەی بووڕیۆوە؟ مەبەستش ئانە بێ وەش کەرۆوە!

- بە ڕاستەن پاسەشە وات؟ باوەڕ نمەکەروو. ئاخر کێ هەن وەشش نەی جە وارانی؟ یا کێ هەن قینەش بۆ جە وارانی؟ فرە کەس حەسرەتو وارانیشەن. فرە کەس ئەگەر جە وادەو وێش ویەرد و نوارا، بێتاقەتیش مەکەرۆ. تاسەش مەکەرۆ. دڵش پەی تەنگ مەوۆ. خاس ویر کەرەوە بزانە چێشش واتەن؟ ڕەنگە چێوێ فرەتەرێش واتێبا تۆ خاس نەژنەویەبۆت.

- کورە برا چووزانوو چێشی تەریش واتەن!

- ڕاسیی واتت جگەرە...! مەگەر ئاد تەرکش نەکەردەبێ؟ مەگەر نەنیابێش تاق؟ پاسەم ئەژنەویەبێ دەسش چەنە کێشابێ. جگەرەی ماچوو! واتەبێش هەرچی مەکێشم دەسوو ئی جگەرەیەوە مەکێشم. واتەبێش هەر ئی جگەرەنە نمازۆ بیاومێ کارەکامارە و وەخت و ناوەختش چەنە گرتێنمێرە. گردو قسەکاش نییەنێ یادمەنە، بەڵام پاسە بزانوو، سوور بێ سەروو ئانەیە بنیۆش لاوە و وازش چەنە باورۆ.

- کورە چا ڕۆوە دەسش کەردەنۆ بە ئەوەنویسەو داستانەو ژیوایش، دیسانەوە دەسش پەنە کەردەنۆ. دەسش پەنە نەکەردەنۆ. مەدۆوە سەرەیش و مەنەمۆشۆ وەنە، بەڵام خاسیش ئانەنە نمەکێشۆش. زوو مەیوە وێشەرە.

- داستانەو ژیوایش! گوا قەرارەن داستانەو ژیوایش بنویسۆ؟ من ئەجیابێم چێوی چا گرینگتەر مەنویسۆ! پاسە لوێ دلێ فکرانەرە و دییێ پەی زەمینو وەردەمیش و جار جار سەرە بەرز کەرێوە و چەمێوەیچ وزێ ئەو درەختو کووجییێو وەرو یانەکەیشا و جارجاریچ سەرە گێڵنێوە پیلارە و تەماشایەو پاسارو سەرو بانەکەیشا کەرێ، واتم ڕەنگە گەرەکش بۆ داستانێوە پاسینێ بنویسۆ تا ئیسە کەسی نەنویسێبۆ. یا داستانێوە بۆ کەس نەتاوابۆش بنویسۆش. یا چی دمایچ کەس نەتاوۆ بنویسۆش.

- ڕاسەکەش منیچ نمەزانوو گەرەکشەن چێش بنویسۆ، ڕەنگە ئانە نەوۆ واتم. ڕەنگە چێوی تەری بۆ.

- وەختە بێ ویرم بشۆ مەگەر جگەرە هەر تاڵ نییەن! گوا بێژگەم جگەرەی تاڵیچ جگەرەی تەریچمان هەن؟ واچی جگەرەی شیرین و ترش و ئینێچە بانێ! یا ڕەنگە بانێ و ئێمە نەزانمێ.

- خۆ گردو وەختا نمەکێشۆ، تەنیا ئا وەختانە مەکێشۆ کە هەواو نویسەی مەدۆوە سەرەیش و دەس بە نویسەو داستانەکێش مەکەرۆوە. یا ڕەنگە هەر نەکێشۆیچ. خاس سەرنجم نەدان بزانوو مەکێشۆ یا نا. جار جار دیەنم مەگێرۆش دەس و، شقارتەکێچش بەر ماورۆ و گەرەکشەن گیسنۆشەنە، بەڵام ئیتر نمەزانوو مەگیسنۆشەنە یا نا.

- مەگەر ئا داستانێ چێشەنە پاسە داگیرش مەکەرۆ؟ تۆ واچی ویر کەوتەو ویەردەی بۆ، یان چووزانوو چی وەڵاتو ئێمەنە ئانێ کە مەوان بە شاعیرێ یان نویسەرێ، یان داستاننویسێ، خول خول شێعر و داستانەکێشا مەلاوە سەرو دڵداریی و وەشەویسیی. ماچا سەرەو گاوێ هەر دۆڵەنە... شاعیر و نویسەرێ لا ئێمەیچ هەر پاسەنێ. ئەڵبەتە دوور ئادی...!

- ئەجیام جگەرەی ماچی! ئەجیام گەرەکتەن واچی مەلۆوە سەرو جگەرەی. تۆ واچی ئادیچ پاسە بۆ! یان پاسە بیەبۆ! تۆ واچی گەرەکش بۆ سەربردەو وەشەویسییەکەیش گێڵنۆوە پەیما! یا پەیشا! پەی خەڵکی. پەی ئانیشا تامەزرۆو وەنەو داستانێنێ! ئادیچ ئاشقانێ و دڵدارییێ! باوەڕ نمەکەروو... چێوەکە قووڵتەر چانەیەنە. ڕەنگە قووڵیچ نەوۆ و من بە قووڵش بزانوو. ئارۆ بەرەنە بیەبێ و بێتاقەتیی زۆرش پەی

ئاوردەبیٚ و ڕەنگە هەر ئانە بۆ زوو ئامەبۆوە پەی یانەی... ئەڵبەتە ئاد هەمیشە نا بەرەنە. کارەکەش پاسە موازۆ.

- دەی زوو ئامەنۆ چێش کەرۆ؟ دەس بە نویسەو داستانەکێش کەرۆ؟

- منیچ ئەوەڵ خیاڵم لاو ئانەیە لوا. بەڵام کەمیٚ دماتەر... کورە داستانەو چێشی! ئامە حەوشەکێنە نیشتەرە و - نەنیشتەرە، کۆرپەش کەرد، چوونکە حەوشەکێنە هیچش نییەن سەرشەنە بنیشۆرە - دەسش کەرد گیرفانەشەرە. گیرفانەشەنە بەرش ئاورد و ترەق... گیسناشەنە. جگەرەکەی ماچوو! دیار بیٚ فرە بێتاقەت بیٚ. ساڵان پێسە نەویٚ. سەرحاڵتەر جە ئیسەیە بیٚ. ئی لاو ئەولا کەریٚ. چەنیی ڕەفێقان گێڵای کەریٚ. کەش و کۆ لوێنیٚ... ئندە وەششا بیٚ، فکرو سەوایش نەکەرێنیٚ.

- چەنی کیٚ لوێنیٚ؟ پەی کۆی لوێنیٚ؟ چێش کەرێنیٚ؟ تۆ واچی هەر چا وەختانە فێرو...

- کورە فکریٚ خراویٚ مەکەرە. ئاد کەی پاسە بییەن؟ هەرگیز پاسە نەویەن. خۆ کیٚ چووزانۆ ڕەنگە پاسە بیەبۆ و من نەزانابۆم. پیا مەتاوۆ هەڵیٚ کەرۆ. پیا مەتاوۆ ژیوایشەنە هەڵیٚ فریٚ کەرۆ. یا ژەنی! ژەنیچ هەر مەتاوۆ. ژەنیچ مەتاوۆ هەڵیٚ کەرۆ. ئەی مەگەر ئەدا حەوا نەوییێنە، باوە ئادەمش گۆڵ دان و هۆرش خلەتنان؟ بەڵام هەمیشە چەنیش بیەنان... شەو و ڕۆ... وەخت و ناوەخت... فرەو وەختا چەنیش بیەنا.

واچی غەفڵەتم کەردەبۆ و... با فکرم یاگێ خراوەرە نەلۆ. هەر ئندە مەزانوو، ئیسە کەمێوە بێتاقەتەن و ڕەنگە یادشەنە نەمەنەبۆ تەرکش کەردەبێ و ئیسە هەمدیسان لوانۆ سەرش...

پاسە بزانوو کووجیێنە «قالەو حەمە شەل»ی، مەرحەباییش کەردەبێ و ئادیش جواوش نەدابێوە.

- «قادر»ی ماچی! ئا فەقیرە چەنی نامێ وێش و بابەیچشا خراوە کەردێنە...

- خراوە نا... شێونایێنیشا. خەتاو کەسیچ نیەنە نامەکێ نمیا سەرو زوانی!

- دەی باشە، تۆ واچە نامەکێ نمیا سەرو زوانی، ئەی شەلەکەشا چی لکنان پۆوە؟

- دەیتر ئادیچ کارو خودایەن و ویر وسەکەیچش کارو بەندەیەن. خەڵک ماچۆ. ماچۆ پیا هەرچیش سەر بەی، ئیرادەو خودایش نا چەنە. هەژار بۆ، دەوڵەمەند بۆ... شەل بۆ، کۆر بۆ، گێڕ و گەوج بۆ... هەرچی بۆ ئیرادەو خودایش نا چەنە. یا ژەنی...! فەرق نمەکەرۆ ژەنیچ هەر پاسە. ژەنیچ هەرچیش سەر بەی، هەر ئیرادەو خودایش نا چەنە.

- تۆ واچی خودا چی بڕێ بەشەرێ شەل مەکەرۆ؟ یان بڕێشا کۆرێ! یان کەچەڵێ! یان بێ ویژدانێ!!

- ویژدان! ویژدان! ئادیچ مەراقو بێ ویژدانیش کەردەن. یانی هێشتای نەکەردەنش، بەڵام دوور نییەن کەرۆ. مەراقی ماچوو! نا یادمەنە هەمیشە باسو ویژدانی کەرێ. واچێ ئەگەر ویژدان بیایە، فرەو

چێوا هەر وێشاوە وەشێ بێنێ. فرە کاروبارێ پڕێنێوە. فرە ناوەشییێ چارەسەرێ کریێنێ. ئەگەر ویژدان بیایە، بێ ویژدانێ سەرەو وێشا هۆرگێرێنێ و ئازێنێ جیا ئی وەڵاتیە. هەر ئا بێ ویژدانێچە نمازا خەڵک ئیسراحەت کەرۆ. ئیسراحەتو خەڵکیشا شێونان. مەراقشا کەردەن بە خەڵکی. پادیچ. ئادیچ وەختەن مەراق کەرۆ. یا ڕەنگە کەردەبۆش و هێشتای بە وێش نەزانابۆش.

- مەراقو چێشی... کێ کارش نا پۆشۆ؟ ئاد با سەرەش دلێ کارو وێشەنە بۆ، ئیتر کێ سەرەڕاش وەنە مەگێرۆ؟ نواتت جواو سڵامو قالەو حەمە شەلیش چی نەدابێوە!

- واچی ئەنو ئانەیە نەویەبۆ داڵغەنە بیەبۆ! یان داڵغەی نەوەردەبۆ! (بیەی و بەردەی هەر یۆینێ)... بەڵام ڕەنگە هەر ئانە بیەبۆ. ئاد، چانیشانە نییەن جواو سڵامو کەسی نەدۆوە... ئادیچ قالەو حەمە شەلی! هەر ئانەنە داڵغەنە بییەن. ڕەنگە فکرەنە بیەبۆ و هاگاش جە دەوروبەریش نەویەبۆ. یا ڕەنگە بیەبۆ و ... یا ڕەنگە من خاس قالەو حەمە شەلی نەژناسوو. حەتمەن وێش خاستەر مەژناسۆش، پەوچی جواوش نەدانوە. جواوو سڵامەکەیش!

***

- شەوەش ئامە ملەرە و هیچش نەکەرد.

- گوا بە تەمانی چێش کەرۆ؟ پۆڕیۆ هەر یادشەنە مەنەبۆ داستانەکێش بنویسۆ؟

- ئەو ئانەیە نمەشۆ. هیزی تا ئیسە هیچش نەکەردەن. هەر مەنیشۆرە و چەم مەورۆ کەشەکەو وەراوەریش. فرە سالێن ئا کەشە نا

پی زوانە مگنۆ وەرو دەسو
ئارەزوومەنداو ئەدەبیاتو هەورامی

